

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobkyně: **G. A.**, nar. X, státní příslušnice K. r., bytem S. 1, P., zastoupená Mgr. Andrejem Perepečenovem, advokátem se sídlem Veronské náměstí 592, 109 00 Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2014, č. j. OAM-133/ZA-ZA13-P10-2013,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

V žalobě tvrdí, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu, že žalovaný nezjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly dány důvodné pochybnosti, a že žalovaný své rozhodnutí řádně neodůvodnil. V návaznosti na

úvahy žalovaného o dlouhodobě problematických vztazích mezi etnickými Kyrgyzy a Uzbeky žalobkyně konkrétně namítá, že toto soužití představuje aktuální problém, který do dnešní doby není uspokojivě vyřešen. K etnickým střetům došlo naposledy v roce 2010, kdy si tyto střety vyžádaly několik stovek mrtvých. Práva Uzbeků jsou porušována i nadále, o čemž svědčí i zprávy organizací zabývající se dodržováním lidských práv, a to konkrétně zpráva Human Rights Watch za rok 2012 a za rok 2013, které uvádí, že v souvislosti s etnickým konfliktem byli potrestáni pouze Uzbekové, a to při porušování práva na spravedlivý proces. Totéž potvrdila i zpráva Komise OSN pro lidská práva ze dne 23. 4. 2014, č. j. CCPR/C/C/KGZ/2, která též uvádí, že v řadě případů jsou porušována práva etnických menšin, došlo například k uzavření uzbeckých škol a médií. Tato zpráva též hovoří o náboženské netoleranci k příslušníkům menšinových náboženství. V žalobě žalobkyně uvedla odkazy na webové stránky, na kterých se tyto zprávy nachází v anglickém jazyce. Žalobkyně se dle žalobních tvrzení obává pronásledování z důvodu, že se provdala za uzbeckého občana, který je navíc křesťanského vyznání. Považuje se proto za příslušnici sociální skupiny (rodinný příslušník uzbeckého občana křesťanského vyznání) ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně má za to, že ačkoli je kyrgyzskou státní příslušnicí, bude na ni kvůli státní příslušnosti jejího manžela nahlíženo jako kdyby byla uzbecké národnosti. Manželství se však zřící nechce, neboť se s manželem opakovaně pokoušeli založit rodinu. Státní orgány nejsou schopny uzbecké menšině poskytnout účinnou ochranu. Ohledně postavení Uzbeků v Kyrgyzstánu tudíž žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Také své rozhodnutí v rozporu s § 68 správního řádu dostatečně neodůvodnil, neboť se s jejími tvrzeními ohledně situace v Kyrgyzstánu nedostatečně vypořádal, zejména se nevypořádal s námitkou, že jako manželka Uzbeka by nyní v případě návratu čelila perzekuci, neboť by na ni bylo nahlíženo jako na odpadlici.

Žalovaný ve vyjádření žalobní námitky odmítl s tím, že na jejich základě nelze dospět k závěru, že by žalovaný porušil některé ustanovení zákona o azylu či správního řádu. Žalovaný trvá na závěrech uvedených v žalobou napadeném rozhodnutí, které má za řádně odůvodněné a podložené dostatečnými informacemi o zemi původu. Ohledně obavy žalobkyně z potíží způsobených národností a náboženským vyznáním jejího manžela žalovaný odkazuje na relevantní části žalobou napadeného rozhodnutí a dodává, že žalobkyně má možnost dovolat se účinné vnitrostátní ochrany v zemi původu. Také může využít institutu vnitřního přesídlení. Žalovaný též shromáždil dostatek podkladů týkající se zdravotního stavu žalobkyně a důkladně se jím zabýval. Dospěl k závěru, že v daném případě není dán důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu. Rozdílná úroveň zdravotní péče v ČR a v zemi původu též není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud chce žalobkyně pobývat na území ČR, lze její pobyt legalizovat prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců). K tomuto účelu nelze zneužívat řízení o mezinárodní ochraně. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany podala dne 26. 4. 2013. Pohovor byl se žalobkyní a) proveden dne 10. 5. 2013. V žádosti a při pohovoru uvedla, že žádá o udělení humanitárního azylu z důvodu svého zdravotního stavu. Léčí se s gynekologickými problémy a s neplodností, léčbu a podstatu problémů zejména při pohovoru podrobně popsala. Rovněž uvedla, že překážkou návratu do vlasti je skutečnost, že ač je muslimkou, vzala si za manžela křesťana. Z tohoto důvodu by ji nepřijala její rodina,

která již kvůli tomu převedla na jiné příbuzné i její byt v Tokmuku v Kyrgyzstánu. V zemi původu tedy již nemá žádné zázemí. Jejich nábožensky smíšené manželství by nebylo akceptováno ani v Kyrgyzstánu a ani v Uzbekistánu, který je rovněž většinově muslimský. Tuto zemi byl manžel nucen opustit již v roce 1997. Celá jeho rodina žije v ČR, v Taškentu prodali veškerý majetek, nemají tam žádné zázemí.

Součástí správního spisu i základní listiny vztahující se k první žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu podané v roce 2008. Z těchto listin plyne, že tehdejší žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná a žalobkyně neuspěla ani v soudním přezkumu.

Podkladem pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí byla mj. zpráva Ministerstva zahraničí USA ze dne 27. 2. 2014 o dodržování lidských práv za rok 2013, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 6. 2013, č. j. 103145/2013-LPTP, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 17. 4. 2014, č. j. 99319/2014-LPTP a zpráva Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj „Genderová rovnost v Kyrgyzské republice.

Při jednání žalobkyně vedle toho, že setrvala na v žalobě uplatněných námitkách, brojila také proti závěru žalovaného ohledně neudělení humanitárního azylu. Při výsledku žalobkyně uvedla, že se v ČR léčí s neplodností, což by v zemi původu nebylo možné. V prenatálním centru má uložena vajíčka a chtěla v budoucnu podstoupit umělé oplodnění, které se v zemi původu rovněž neprovádí. Vše podstupuje proto, že by s manželem chtěli mít plnohodnotnou rodinu. Dále uvedla, že zatímco ona je muslimka, manžel, kterého poznala až v ČR, je křesťan, což se v zemi jejího původu a ani v její rodině nevítá. Považuje za nemožné, že by s manželem mohli žít v Kyrgyzstánu či Uzbekistánu, každý z nich má totiž svoji víru. Mezi těmito státy pak existuje vízová povinnost. Manžel i jeho rodina žijí v ČR od roku 1997. V Uzbekistánu již manželova rodina nemá příbuzné ani žádné nemovitosti. Platnost pasu žalobkyně skončila v roce 2010. Aby mohla v Kyrgyzstánu podle zákona o pobytu cizinců požádat o vízum, musela by nejdříve získat pas, který se vydává v Kyrgyzstánu, a to pouze za souhlasu rodičů.

Návrh na výslech manžela žalobkyně, který by vypovídal o jejich rodinném životě, problémech s narozením potomka a o možnostech jejich pobytu v Kyrgyzstánu či Uzbekistánu, soud zamítl, neboť ke všem těmto skutečnostem vypovídala sama žalobkyně jak před soudem, tak ve správním řízení. Výslech manžela by proto byl nadbytečný. Návrh na provedení důkazu zprávu Komise OSN pro lidská práva ze dne 23. 4. 2014, č. j. CCPR/C/C/KGZ/2, vzala žalobkyně při jednání zpět.

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho

případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Klíčovým pojmem tohoto ustanovení je pojem pronásledování. Při posuzování, zda jednotlivec čelí hrozbě pronásledování (či z ní má odůvodněný strach), je nutné zjistit závažnou újmu na základních lidských právech v zemi původu a zhodnotit, nakolik je země původu schopna a ochotna efektivně reagovat na tuto hrozbu. Tedy musí být shledána existence závažné újmy a selhání vnitrostátní ochrany. Současně je třeba zdůraznit, že v případě posuzování důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí být dána příčinná souvislost mezi vážnou újmou a taxativními důvody pronásledování uvedenými v citovaném ustanovení. Pro udělení azylu je tedy nezbytné, aby byla nejen prokázána existence dostatečně intenzivní újmy na lidských právech – například v podobě mučení a nelidského zacházení (resp. odůvodněný strach z ní), ale aby také existovala příčinná souvislost mezi touto újmou a jedním z šesti taxativně uvedených důvodů pronásledování. V tom se institut azylu liší od institutu doplňkové ochrany, u které postačí právě jen hrozba vážné újmy.

Žalobkyně jako důvod pronásledování, resp. svého odůvodněného strachu z něj, označuje etnickou příslušnost svého manžela a jeho náboženské vyznání (je Uzbek a křesťan). Žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí postavením etnických Uzbeků a křesťanů v Kyrgyzstánu obsáhle zabýval. Své úvahy opřel zejména o zprávu Ministerstva zahraničí USA ze dne 27. 2. 2014 o dodržování lidských práv za rok 2013 a o informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 6. 2013, č. j. 103145/2013-LPTP. Připustil, že Kyrgyzstán zcela jistě nelze označit za zemi s vyspělou demokracií. Přetrvává zde značné množství ekonomických i politických problémů, mezi které podle zprávy Ministerstva zahraničí USA ze dne 27. 2. 2014 o dodržování lidských práv za rok 2013 patří i problémy týkající se lidských práv a obecně nadále přetrvává dlouhodobé napětí mezi etnickými Kyrgyzy a Uzbeky. Pokud jde o situaci křesťanů, konstatoval žalovaný na základě informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 6. 2013, č. j. 103145/2013-LPTP, že postavení křesťanů je v zemi rovnoprávné, přičemž v této převážně muslimské zemi je křesťanů asi 15 %, kteří žijí zejména ve větších městech. Za takové město lze podle žalovaného považovat i město T., ve kterém žalobkyně dříve žila. Na základě těchto informací žalovaný uzavřel, že nelze mít za to, že by žalobkyně, která je sama kyrgyzské národnosti, mohla být v zemi vystavena ve vysoké míře hrozícímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu jen z důvodu národnosti jejího manžela či z důvodu jeho náboženského vyznání. Případné ústrky ze strany rodinných příslušníků žalobkyně a dalších obyvatel žalovaný rovněž nevyloučil, avšak konstatoval, že je s ohledem na možnosti ochrany žadatelky rovněž nelze považovat za bezprostřední a ve vysoké míře hrozící riziko vážné újmy. Ohledně možnosti ochrany žalovaný poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 6. 2013, č. j. 103145/2013-LPTP, z níž plyne, že v případě nespokojenosti s postupem konkrétního policejního oddělení či jednotlivých policistů má občan Kyrgyzské republiky možnost obrátit se na Ministerstvo vnitra Kyrgyzské republiky, anonymně volat na jeho linku důvěry či se obrátit na Generální prokuraturu v Biškeku. V zemi taktéž působí Úřad veřejného ochránce práv, který má pravomoci směřující k ochraně lidských práv.

Soud při jednání soudu provedl k důkazu výroční zprávy Human Rights Watch týkající se Kyrgyzstánu v letech 2013 a 2014. Z těchto zpráv plynou v zásadě tytéž informace jako z podkladů, ze kterých vycházel žalovaný (tj. zejména zprávy Ministerstva zahraničí USA ze dne 27. 2. 2014 o dodržování lidských práv za rok 2013 a o informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 7. 7. 2013, č. j. 103145/2013-LPTP). Obě zprávy potvrzují přetrvávající výskyt závažného zneužívání lidských práv zejména v souvislosti s etnickým násilím v jižní části Kyrgyzstánu z června 2010, kdy obzvláště zranitelní jsou etničtí Uzbekové i jiné menšiny. Útoky na advokáty a obžalované v souvislosti s etnickým násilím z roku 2010 procházejí bez trestu. Poukazuje na napadání, věznění a mučení některých ochránců lidských práv. Ohledně svobody vyznání tyto zprávy poukazují na to, že v prosinci 2012 prezident Atambajev podepsal několik novel kyrgyzských zákonů o náboženství, kterými byla umožněna rozsáhlejší kontrola náboženské literatury považované za „extremistickou“ a že pronásledování menších náboženských komunit v roce 2013, včetně Svědků Jehovových a ahmádíjských muslimů.

I na základě takto doplněného dokazování má soud za to, že závěry žalovaného, že žalobkyni z jí uváděných důvodů v zemi původu nehrozí, že bude vystavena ve vysoké míře hrozícímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu, obstojí. Ze shromážděných zpráv plyne, že etnické konflikty jsou navázány zejména na etnické násilí v jižní části Kyrgyzstánu z června 2010, se kterým žalobkyně ani její manžel nejsou nijak propojeni. Žalovaný současně správně poukazuje na skutečnost, že sama žalobkyně je kyrgyzskou státní příslušnicí, přičemž žádná ze zpráv smíšené manželství jako zvyšující riziko neoznačuje. Taktéž nelze přehlédnout, že žalobkyně žila na severu země ve městě T., a to nezávisle na své rodině. Tudíž ani případné ústrky ze strany její rodiny nemohou při zvažování případné vážné újmy hrozící žalobkyni představovat relevantní skutečnost. Žalobkyně také při jednání zpochybnila závěr žalovaného o velikosti tohoto města. I kdyby však měla žalobkyně v tomto ohledu pravdu, nic by to nezměnilo na možnosti žalobkyně využít vnitřního přesídlení do jiného většího města, kde je tolerance k menšinám podle shromážděných podkladů větší. Soud tedy pro nadbytečnost přesný počet obyvatel města T. nezjišťoval.

Soud s ohledem na shora uvedené má za to, že žalovaný shromáždil dostatečné informace o zemi původu žalobkyně, takto zjištěný skutkový stav považuje za dostatečný a porušení ustanovení § 2 a 3 správního řádu neshledává. Za příléhavé pak soud považuje i hodnotící úvahy žalovaného, který podle názoru soudu zcela v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu přihlédl ke všemu podstatnému, co v řízení vyšlo najevo. Své rozhodnutí žalovaný též dostatečným způsobem odůvodnil, tudíž ani námitka porušení § 68 odst. 3 správního řádu není důvodná.

Závěrem soud dodává, že podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu či doplňkové ochrany jsou jednoznačné, a žalobkyně je nesplňuje. To, že žalobkyně bude muset překonat některé překážky (například získat pas v zemi původu a požádat zde o vízum), není z pohledu těchto institutů relevantní.

Při jednání žalobkyně též zpochybnila závěry žalovaného ohledně humanitárního azylu. Tato námitka však byla uplatněna až po lhůtě pro podání žaloby, a proto soud k tomuto rozšíření žaloby nemohl přihlédnout, a to s ohledem na zásadu koncentrace plynoucí z § 71 odst. 2 s. ř. s.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému pak žádné náklady řízení, jejichž náhradu by mu bylo možné přiznat, nevznikly.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 31. 3. 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Vlasáková